

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Milieu en Mobiliteit Aarts, B.J.M. (Trix)
Kenmerk	16.503183
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 juni 2016
Jaargang en nummer	2016 50
Geheim	Nee

Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid 2016

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 In te stemmen met het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid (MPB) 2016 als kader voor de uitvoering van het programma Bereikbaarheid, inclusief de voorstellen voor jaarlijkse bijstelling waarbij een deel van de vrijval bij de Verantwoording 2015 wordt ingezet voor het toegankelijk maken van bushaltes, kleine OV inframaatregelen als gevolg van het Vervoersplan en cofinanciering voor Stop & Drop en voor De Gebruiker Centraal Vervolg.
- 2 In te stemmen met het activeren van twee investeringen met maatschappelijk nut: Stadsboulevard West en maatregelen Van Zijstweg en deze conform de financiële verordening in 15 jaar af te schrijven.
- 3 Initiatieven van bewoners en ondernemers tot herontwikkeling van straten en pleinen mogelijk te maken door auto's te verplaatsen naar garages en fietsen te verplaatsen naar stallingen en de ruimte van straatparkeerplaatsen beschikbaar te maken voor het gewenste gebruik als gevolg van de toename van bezoekers aan de binnenstad.
- 4 In te stemmen met door bewoners gevraagde aanpassingen in de gebiedsindeling voor de Procedure Invoering Betaald Parkeren voor de gebieden Tolsteegplantsoen e.o., Aziëlaan e.o. en de Jordanlaan.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. J.G. Manshanden

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_5987

Bijlage: Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid 2016

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Context

Voor u ligt het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid 2016 (MPB 2016). In dit document staan alle projecten van het programma Bereikbaarheid. Het MPB wordt jaarlijks opgesteld en geeft een overzicht van de voortgang en de financiële stand van zaken van de uitvoering van dit programma. De projecten uit het programma Bereikbaarheid dragen bij aan de doelen van de ruimtelijke strategie. Gezonde verstedelijking is daarbij het centrale thema: gezondheid, bewegen, welbevinden, perspectief op wonen, werk en opleiding, duurzaamheid.

In het MPB 2015 hebben wij gemeld dat de komende jaren aandacht nodig is voor de ontwikkeling van de reserve Bereikbaarheid in relatie tot het uitvoeringsprogramma, om een eventuele negatieve stand te voorkomen. We hebben daarvoor maatregelen getroffen die staan beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 4 staan ook de voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling. De uitvoeringsplanning staat in de bijlage.

In het MPB 2015 hadden we ook aangegeven dat huidige en toekomstige ontwikkelingen rondom fietsparkeren in de binnenstad effect hebben op de parkeerexploitatie. Keuzes zijn nodig om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Ondernemers en bewoners van de binnenstad nemen meer en meer initiatieven die moeten bijdragen aan meer allure van het centrum. Ook is sprake van een schaa sprong voor de binnenstad en het stationsgebied in het aantal bezoekers en in het aantal reizigers. De afgelopen tijd hebben we deze effecten op de parkeerexploitatie van huidige en toekomstige wenselijke ontwikkelingen in het centrum en rondom het Centraal Station in beeld gebracht. Door gebruik van beleidsmatige en financiële draaiknoppen hebben we een voorstel gemaakt voor een structureel sluitend financieel perspectief van de parkeerexploitatie. In hoofdstuk 5 van het dit MPB is dit op hoofdlijnen uitgewerkt.

Bij de VJN 2016 wordt voorgesteld om 0,7 mln beschikbaar te stellen voor financiering van enkele knelpunten bij fietsenstallingen. Daarnaast wordt voorgesteld om 0,3 mln beschikbaar te stellen voor de uitwerking van "parkeren" en de Ruimtelijke Strategie Utrecht, voor verplaatsing van auto's naar garages.

Conform afspraken bevat het MPB, tot slot, voorstellen voor wijzigingen in de gebiedsindeling voor betaald parkeren. Deze voorstellen staan in bijlage 6.3 van het MPB.

Beslispunt

- 1 In te stemmen met het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid (MPB) 2016 als kader voor de uitvoering van het programma Bereikbaarheid, inclusief de voorstellen voor jaarlijkse bijstelling waarbij een deel van de vrijval bij de Verantwoording 2015 wordt ingezet voor het toegankelijk maken van bushaltes, kleine OV infra maatregelen als gevolg van het Vervoersplan en cofinanciering voor Stop & Drop en voor De Gebruiker Centraal Vervolg.

Argumenten

- 1.1 In het MPB 2016 staat een overzicht van alle maatregelen van het programma Bereikbaarheid met een dekking.
In het overzicht van de bijlagen van het MPB 2016 staan alle maatregelen en projecten met een dekking. Door in te stemmen met het MPB stemt u in met de bestemming van de gelden per project. Hiermee wordt voldaan aan een belangrijke voorwaarde (financiële dekking) voor de uitvoering van de projecten.
- 1.2 Het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid wordt jaarlijks geactualiseerd.
Het MPB geeft jaarlijks inzicht in de voortgang van het investeringsprogramma. Het MPB geeft aan hoe zich per saldo het financiële kader ontwikkelt, met aandacht voor de ontwikkeling van de reserves en externe financieringsbronnen.
- 1.3 In het MPB staat een voorstel voor de jaarlijkse bijstelling.
Bij de Verantwoording 2015 valt in totaal 2.942.000 euro vrij. Wij stellen voor om hiervan 500.000 euro te reserveren voor het toegankelijk maken van bushaltes (motie 145) en 200.000 euro te reserveren voor kleine OV infra maatregelen die voortvloeien uit het Vervoersplan van 2016. Daarnaast trekken wij 200.000 euro uit voor de cofinanciering van

Stop & Drop; een maatregel die vorig jaar al was aangemeld voor Beter Benutten Vervolg, maar waarvoor de cofinanciering niet in het MPB 2015 is geregeld. Tot slot stellen wij voor om 1.000.000 uit te trekken als cofinanciering voor De Gebruik Centraal Vervolg, het actieplan met doelgroepgericht mobiliteitsmanagement. Hiervoor ontvangt de gemeente ca 1,5 miljoen subsidie uit Beter Benutten Vervolg.

1.4 In het MPB 2016 staan maatregelen die ervoor zorgen dat een mogelijke negatieve stand van de reserve wordt voorkomen.

In dit MPB zijn verschillende oplossingsrichtingen voor een goede ontwikkeling van het kasritme van de reserve van het programma Bereikbaarheid uitgewerkt: -- De maatregelen zijn gefaseerd binnen de afzonderlijke subsidieperioden (zie ook hoofdstuk 5 met de uitvoeringsplanning)

- Door afspraken over subsidies en bevoorschotting met de provincie over de inzet van cofinanciering willen wij de subsidies maximaal optimaliseren
- Het bijdragen uit de reserve van het programma Bereikbaarheid aan projecten in stationsgebied en Leidsche Rijn willen wij faseren.
- We versoberen de aanpak van de Waterlinieweg door de eerste fase te schrappen en we zien af van extra maatregelen in het kader van Slimme Routes, Slim Regelen en Slim bestemmen
- We stellen voor om twee projecten te activeren.
- In de voorjaarsnota 2016 wordt rekening gehouden met een toevoeging aan het programma Bereikbaarheid van 9,0 miljoen euro in 2019. Dit bedrag wordt vanuit het programma Bereikbaarheid in 2020 weer terug gestort.

Beslispunt

- 2** In te stemmen met het activeren van twee investeringen met maatschappelijk nut: Stadsboulevard West en maatregelen Van Zijstweg en deze conform de financiële verordening in 15 jaar af te schrijven.

Argumenten

2.1 Hierdoor wordt het mogelijk om deze maatregelen voor de stad uit te voeren, de investeringskosten over meerdere jaren af te schrijven.

Inrichten van binnenstedelijke verbindingswegen in Utrecht-West als stadsboulevard en verkeersmaatregelen aan de Van Zijstweg zijn belangrijke bereikbaarheidsprojecten voor de stad, zeker met oog op toekomstige groei. Deze maatregelen gaan gepaard met investeringen met een grote inbreng vanuit eigen gemeentelijke middelen. De investering voor de stadsboulevard west bedraagt 30 en 16 miljoen euro voor de maatregelen Van Zijstweg. Maatregelen Utrecht West is gewenst omdat een kwaliteitsslag langs het tracé 24 Oktoberplein – Marnixbrug nodig is. Uitvoering van de Van Zijstweg is onlosmakelijk verbonden met de uitvoering van busbaan Dichterswijk, waarvoor wij subsidie ontvangen. Om uitvoering van deze investeringen binnen de ontwikkeling van de reserve Bereikbaarheid mogelijk te maken stellen we voor deze te activeren in plaats van deze direct ten laste van de exploitatie te brengen. In de financiële verordening is hiertoe de mogelijkheid opgenomen. De kapitaallasten van de geactiveerde projecten worden gedekt uit het programma Bereikbaarheid. Het effect op de schuldpositie van deze investeringen staat in paragraaf 2.1.7. van de VJN 2016. Bij de technische uitwerking van deze verplichting kiezen wij voor een methodiek die budgettair weinig impact heeft en de schuldpositie niet onnodig belast. Als we deze twee projecten niet activeren dan zakt de reserve Bereikbaarheid met 46,0 mln in de min en ontstaat er een tekort. Om dat te voorkomen zouden de maatregelen pas vanaf 2022 kunnen worden uitgevoerd. De Van Zijstweg en de busbaan Dichterswijk kunnen we niet splitsen in verband met de grondverwerving van de Jaarbeurs. De busbaan Dichterswijk is de laatste schakel van de HOV Zuidradiaal. Uitstellen van de Stadsboulevard West betekent dat het knelpunt bij de

St. Josephlaan niet wordt aangepakt.

Beslispunt

- 3 Initiatieven van bewoners en ondernemers tot herontwikkeling van straten en pleinen mogelijk te maken door auto's te verplaatsen naar garages en fietsen te verplaatsen naar stallingen en de ruimte van straatparkeerplaatsen beschikbaar te maken voor het gewenste gebruik als gevolg van de toename van bezoekers aan de binnenstad.

Argumenten

- 3.1 Initiatieven van ondernemers en bewoners mogelijk maken en ondersteunen.
Ondernemers en bewoners in de binnenstad nemen initiatieven tot herinrichting en ander gebruik van de openbare ruimte. In samenspraak met ondernemers hebben we onder meer de Mariaplaats en de Korte Jansstraat/Domstraat heringericht. De ervaringen van bewoners en ondernemers over de herinrichting zijn positief: meer ruimte, kwaliteit en allure, beter economisch functioneren. Voor de Twijnstraat en het Oudkerkhof zijn plannen in de maak volgens hetzelfde stramien: Utrecht maken we samen. Daarnaast lijken initiatieven te ontstaan rond de Oudegracht, Voorstraat, Lange Nieuwstraat, Nicolaaskerkhof, Ooster- en Westerkade.
In de afgelopen maanden heeft intensief overleg plaatsgevonden met ondernemers en bewoners. Met het Centrum Management Utrecht, een vertegenwoordiging van binnenstadsondernemers in met name de detailhandel, is het convenant "de rode loper uit" getekend met onder meer afspraken over de inrichting en het gebruik van het centrum. In gesprekken met ondernemers en bewoners wijzen zij ons op de knelpunten, geven diverse oplossingsrichtingen aan, kondigen initiatieven aan en vragen van de gemeente maatregelen.
- 3.2 Er is door de schaa sprong meer behoefte aan ruimte voor voetgangers, allure en kwaliteit.
De toename van toeristische en zakelijke bezoekers wordt geraamd op een stijging van 25 naar 40 miljoen bezoekers per jaar in 2025. Het aantal reizigers in het Stationsgebied groeit van 70 naar meer dan 100 miljoen reizigers per jaar.
In toenemende mate ontstaat ruimtetekort en conflicterend ruimtegebruik. Bijvoorbeeld op de Oudegracht is er conflicterend ruimtegebruik door voetgangers, fietsers en auto's. Op de Neude, het Vredenburg en in aanloopstraten naar het voetgangersgebied staan veel hinderlijk gestalde fietsen. Op de Westerkade vormt een smal trottoir met fietsen en lantarenpalen de belangrijkste wandelroute van station/garage Vaartsche Rijn naar de Twijnstraat en het Museumkwartier.
- 3.3 Verplaatsing van auto's en fietsen naar garages en stallingen maakt ruimte.
Verplaatsing van auto's en fietsen naar garages en stallingen maakt ruimte
Een deel van de ruimte in de binnenstad wordt benut voor 2000 parkeerplaatsen voor auto's. Voorgesteld wordt om waar mogelijk deze ruimte vrij te maken door een deel van de auto's te verplaatsen van straat naar parkeergarages.
In de binnenstad bestaat een actueel en groeiend tekort aan stallingsruimte tot wel 5.000 à 6.000 fietsen. Het effect daarvan is merkbaar. Onder meer rond het Vredenburg, de Neude, het Ledig Erf, de Mariaplaats, het Lucasbolwerk en in de aanloopstraten naar het winkelwandelgebied zorgen gestalde fietsen en brommers voor overlast en soms voor gevaarlijke situaties. Het is de ambitie om het capaciteitstekort en fietsenoverlast rond het Vredenburg, de Neude, het Ledig Erf en het Lucas Bolwerk aan te pakken door realisatie van grotere fietsenstallingen. Daarnaast kan de capaciteit worden uitgebreid door plaatsen van fietsklemmen in de openbare ruimte.
- 3.4 Er is voldoende capaciteit in de parkeergarages.
Voor bezoekers zijn nu ruim 5900 parkeerplaatsen in parkeergarages in het centrum beschikbaar. Ondanks het feit dat enkele garages op piekmomenten soms vol zitten, is er in

het geheel van garages voldoende capaciteit. Na de opening van de Vredenburggarage neemt de capaciteit met ca. 1300 parkeerplaatsen toe.

Voor bewoners zijn 270 parkeerplaatsen vrij (te maken) in de gemeentelijke parkeergarages. Onderzocht wordt of daarnaast ook bewonersparkeren in de vele, vaak leegstaande private garages mogelijk kan worden gemaakt. Daarnaast neemt het autobezit van bewoners in de binnenstad af, dat is gedaald van 62% in 2007 naar 48% in 2015.

3.5 In de VJN wordt voorgesteld om structureel 0,3 miljoen euro in te zetten om de verplaatsing van 100 auto's van straatparkeren naar garages mogelijk te maken.

Als na verplaatsing van auto's naar garages een straatparkeerplaats wordt opgeheven, leidt dat tot verlies van inkomsten. De gemiddelde opbrengst van kortparkeren per parkeerplaats in de binnenstad is ca. € 3000 per jaar. Met de structurele toevoeging 0,3 mln wordt een eerste stap gezet met verplaatsing van 100 auto's naar garages. Daarmee wordt ruimte gecreëerd voor voetgangers, initiatieven van ondernemers en bewoners en voor allure. Deze kosten dekken niet de herinrichting.

3.6 De VJN houdt rekening met financiering van de fietsenstallingen waarover wij al afspraken hebben gemaakt met derde partijen.

De exploitatie van deze fietsenstallingen kost de gemeente structureel 1,7 mln. De dekking wordt voor € 1,0 mln gevonden door extra parkeerinkomsten als gevolg van een hogere betalingsbereidheid betaald parkeren (o.a. met de inzet van een tweede scanauto). In de behandeling van de Voorjaarsnota wordt voorgesteld om vanaf 2019 structureel 0,7 miljoen euro voor exploitatie fietsparken beschikbaar te stellen. Om kosten voor fietsexploitatie in 2016 en 2017 te dekken stellen wij voor om bij de 2e Technische wijziging te besluiten om in 2016 0,3 miljoen euro te storten in de parkeerreserve en in 2017 0,4 miljoen euro en in 2018 0,7 miljoen euro te onttrekken aan de parkeerreserve voor de financiering van deze fietsenstallingen. Deze parkeerreserve is bestemd om jaarlijkse schommelingen in de parkeereexploitatie te verevenen.

Beslispunt

- 4 In te stemmen met door bewoners gevraagde aanpassingen in de gebiedsindeling voor de Procedure Invoering Betaald Parkeren voor de gebieden Tolsteegplantsoen e.o., Aziëlaan e.o. en de Jordanlaan.

Argumenten

4.1 In alle gevallen komen we tegemoet aan verzoeken van bewoners die parkeeroverlast ervaren.

Het betreft gebieden met een parkeerdruk die hoger is dan 80%. De aanpassingen in de gebiedsindeling zijn nodig om in bovenstaande situaties betaald parkeren te kunnen invoeren. Dat is een uitdrukkelijke wens van de meeste bewoners die parkeeroverlast ervaren (zie ook MPB 2016 pagina 30 e.v.).

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Opgesteld door	Milieu en Mobiliteit Aarts, B.J.M. (Trix)
Kenmerk	16.503183
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 juni 2016
Jaargang en nummer	2016 50

Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid 2016

besluit

- 1 In te stemmen met het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid (MPB) 2016 als kader voor de uitvoering van het programma Bereikbaarheid, inclusief de voorstellen voor jaarlijkse bijstelling waarbij een deel van de vrijval bij de Verantwoording 2015 wordt ingezet voor het toegankelijk maken van bushaltes, kleine OV inframaatregelen als gevolg van het Vervoersplan en cofinanciering voor Stop & Drop en voor De Gebruiker Centraal Vervolg.
- 2 In te stemmen met het activeren van twee investeringen met maatschappelijk nut: Stadsboulevard West en maatregelen Van Zijstweg en deze conform de financiële verordening in 15 jaar af te schrijven.
- 3 Initiatieven van bewoners en ondernemers tot herontwikkeling van straten en pleinen mogelijk te maken door auto's te verplaatsen naar garages en fietsen te verplaatsen naar stallingen en de ruimte van straatparkeerplaatsen beschikbaar te maken voor het gewenste gebruik als gevolg van de toename van bezoekers aan de binnenstad.
- 4 In te stemmen met door bewoners gevraagde aanpassingen in de gebiedsindeling voor de Procedure Invoering Betaald Parkeren voor de gebieden Tolsteegplantsoen e.o., Aziëlaan e.o. en de Jordanlaan.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 juni 2016

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen